

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/376/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113207502
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4113207502.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľky: M. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., N. XXX/XX, proti odporcovi: L. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., N. XXX/XX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Eva Hlaváčová, s. r. o., so sídlom Nitra, Farská 12, o vylúčenie odporcu z nehnuteľnosti, o odvolaniach navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16. marca 2015 č. k. 14C/146/2013-278 takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej
p o t v r d z u j e .

Vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľky zamietol a o trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 33 eur na účet súdu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania zistil, že účastníci v čase podania návrhu boli manželmi a pôvodne žili v spoločnej nehnuteľnosti (rodinnom dome) vo O. spolu s ich štyrmi deťmi: B., nar. XX. XX. XXXX, L., nar. XX. XX. XXXX, X., nar. XX. XX. XXXX a M., nar. XX. XX. XXXX. V priebehu konania (uznesenie zo dňa 14. 03. 2013) bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým súd zakázal odporcovi vstupovať do rodinného domu súpisné č. XXX, ktorý je postavený na pozemku parcelné číslo 134/4, katastrálne územie X. O., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, do rozhodnutia vo veci samej. Následne sa do tohto rodinného domu vrátila bývať navrhovateľka a spolu s ňou tam zostali deti B. a mal. L. a M.. Odporca zostal bývať u svojej matky spolu s mal. X.. Účastníci boli v priebehu konania rozsudkom OS Nitra č. k. 24P/100/2013-141 zo dňa 21. 02. 2014 (právoplatný v časti rozvodu a zverenia detí dňa 14. 03. 2014) rozvedení a mal. L. a M. boli zverení do osobnej starostlivosti matky a mal. X. do osobnej starostlivosti otca.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrh navrhovateľky v čase rozhodovania súdu nie je dôvodný. Je nesporné, že situácia v čase podania žaloby bola v rodine účastníkov tak napätá, že prinútila navrhovateľku opustiť spoločnú domácnosť a vyhľadať právnu i psychologickú pomoc. Od podania návrhu však uplynuli 2 roky, účastníci po celú túto dobu spolu nežijú a dokonca boli rozvedení. V súčasnosti komunikujú spolu len ohľadom starostlivosti o deti. Keďže účastníci sú rozvedení, v súčasnosti si majú vyporiadať BSM, ktorého súčasťou je aj predmetný rodinný dom. Aktuálna situácia medzi účastníkmi vyplýva aj z výsluchu ich syna L. J., ktorý uviedol, že „v minulosti, keď spolu rodičia bývali, sa otec k matke správal zle, ale už si vstúpil do svedomia a ja si osobne myslím, že odkedy sa

rozviedli, tak sa zmenil. Tá zmena je v tom, že už nekričí, nedovoľuje si veci, čo predtým, v súčasnosti by si nič také nedovolil. Myslím si, že v súčasnosti matka z otca strach nemá, ale už mu neverí." Obdobne sa vyjadrujú aj ostatné deti, dokonca i mal. M. sa s otcom stretáva kedykoľvek. Z uvedeného vyplýva, že za posledné dva roky odporca značne zmenil svoje správanie, čo potvrdzujú aj deti účastníkov, navyše odporca sa aktívne zúčastňuje aj sedení u psychológa, ktorý mu pomáha vyrovnáť sa s aktuálnou situáciou. Sama navrhovateľka na ostatnom pojednávaní potvrdila, že v poslednom období nemá s odporcom žiaden problém, komunikujú spolu len ohľadne detí. Súd tiež poukázal na výsledky vyplývajúce z vyšetrovacieho spisu ORP-61/OVK-NR-2013, kde týranie navrhovateľky odporcom nebolo preukázané a dokonca aj priestupkové konanie bolo zastavené. Rovnako súd poukázal na závery znaleckého skúmania znalca Mgr. Zabáka.

S poukazom na uvedené súd nemal za preukázané, že v súčasnosti by bolo dôvodné vylúčenie odporcu z predmetnej nehnuteľnosti, keď navyše účastníci konania sú rozvedení, preto už nemôže dochádzať k navrhovateľkou uvádzanému sexuálnemu, ekonomickému, či psychickému ponižovaniu zo strany odporcu, keďže finančná, i intímna oblasť u nich už nie je zachovaná. V prípade spoločného bývania v uvedenej nehnuteľnosti do vyporiadania BSM si aj sám odporca musí uvedomiť, že akékoľvek neprijateľné správanie vo vzťahu k navrhovateľke ako jeho bývalej manželke, by mohlo byť opäť predmetom trestného, či priestupkového konania, ktorým už odporca raz prešiel a psychicky ho veľmi vyčerpávalo preukazovanie svojej nevinu. Súd bol toho názoru, že jednoznačne došlo k zmene pomerov v osobe odporcu, ktorý si uvedomil svoje neprijateľné správanie, už 2 roky sa podrobuje psychologickému liečbe, preto má za to, že tu nie je hrozba agresívneho správania odporcu aj v budúcnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh zamietol.

Právna zástupkyňa navrhovateľky v konaní navrhla vypočuť svedkov - R. B. O., ktorý je šéfom navrhovateľky a mal by sa vyjadriť k správaniu odporcu v čase rozvodového konania, keďže bol kontaktovaný zo strany odporcu, ďalej N. K., sesternicu navrhovateľky a W. V., matka navrhovateľky, ktoré sa tiež vedia vyjadriť k spolužitiu účastníkov. Právny zástupca odporcu navrhol vypočuť ako svedkov X. B., neter odporcu a to ku vzťahu účastníkov, B. M. k stavbe múrika deťmi v noci a W. J., ktorý je bývalý priateľ navrhovateľky a s ktorým sa v súčasnosti stretáva a s tým je spojená jej nevera a tiež p. E., kolegu odporcu, ktorý videl navrhovateľku v parku s cudzím mužom dňa 02. 01. 2014, teda počas rozvodového konania, čím chcel preukázať, že navrhovateľka mala mimomanželský vzťah a toto bol hlavný dôvod, prečo odporcu vylúčiť z užívania domu. Tieto návrhy na doplnenie dokazovania výsluchom uvedených svedkov súd zamietol, nakoľko spolunažívanie účastníkov a správanie odporcu mal súd dostatočne preukázané z rozsiahleho vyšetrovacieho spisu a doterajšie zistenia a dokazovanie súdu úplne postačovalo pre rozhodnutie vo veci samej.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd mal za to, že účastníci boli v konaní pomerne rovnako úspešní, nakoľko navrhovateľka sa domáhala vylúčenia odporcu z nehnuteľnosti, ktoré bolo v priebehu konania dôvodné, keďže súd o tomto vylúčení rozhodol predbežným opatrením. V konečnom rozhodnutí súd návrh zamietol, nakoľko mal za to, že s poukazom na vykonané dokazovanie, v čase rozhodovania súdu už návrh dôvodný nie je. Preto v tejto časti navrhovateľka už úspešná nebola. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že úspech a neúspech účastníkov bol pomerne vyrovnaný, preto o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd ďalej odporcu zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 33 eur za návrh na zrušenie predbežného opatrenia zo dňa 10. 01. 2014, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením č. k. 14C/146/2013-188 zo dňa 01. 04. 2014, a ktorý súdny poplatok odporcovi doposiaľ nebol vyrubení.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odporca včas odvolanie vo výroku o trovách konania, odôvodniac ho tým, že má za to, že odporca bol v plnej miere v konaní úspešný, a teda mu prináleží náhrada trov konania tak, ako ju vyčíslil. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V doplnení odvolania uviedol, že nie je jasné, na základe čoho súd prvého stupňa zistil, že správanie sa odporcu v domácnosti bolo voči jej členom neznesiteľné. Násilné, či neprimerané správanie sa nepodarilo preukázať odporcovi ani len v priestupkovom konaní. Obe konania, trestné aj priestupkové, sú právoplatne zastavené v prospech odporcu, čo pri rozhodovaní súdu prvého stupňa vôbec nezobral do úvahy. Z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu súd nesprávne v tejto časti rozhodol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie vo veci samej, odôvodniac ho tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V priebehu konania bolo navrhnuté, aby boli vypočutí ďalší svedkovia, ktorí poznali ich spolunažívanie. Súd tento návrh neakceptoval a svedkov nevypočul, hoci ich výpovede mohli byť podstatnými dôkazmi. So zamietnutím návrhu sa nemôže stotožniť. Násilné správanie odporcu bolo preukázané dôkazmi. Pre ňu a deti, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti je prípadné spolunažívanie s odporcom neprijateľné a nebezpečné. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že rozvodom manželstva zanikol dôvod na odporcovu manipulatívne, sexuálne a ekonomicky neprijateľné správanie, nemá reálny podklad. Žiaden rozvod odporcovi nezabráni chovať sa agresívne, urážlivo, neprijateľne a neznesiteľne voči nej a ich deťom. Návrh na trvalé vylúčenie odporcu z užívania domu sa domáhala občianskoprávnej ochrany pred násilným správaním sa odporcu, na čo má zákonné právo. Ak súd prvého stupňa v rozsudku na jednej strane konštatoval, že jednoznačne došlo k zmene pomerov v osobe odporcu, ktorý si uvedomil svoje neprijateľné správanie, už 2 roky sa podrobuje psychologickému liečeniu a mal na strane druhej aj konštatovať, že odporca sa v minulosti agresívne a neprijateľne správal. Inak by náprava odporcu a zmena pomerov v jeho osobe nemala zmysel. Napriek tomu, súd prvého stupňa nezistil neprijateľnosť a neznesiteľnosť odporcovho správania sa v minulosti v takej miere, že by to odôvodňovalo potrebu jeho úplného vylúčenia z užívania nehnuteľnosti, ktorú naďalej užíva aj s deťmi. Ustanovenie § 146 Občianskeho zákonníka umožňuje súdu nielen riešiť otázku vyporiadania BSM, ale je aj zákonným spôsobom ochrany jedného manžela pred násilím zo strany druhého manžela. Uvedené ustanovenie neobsahuje možnosť, aby úplné vylúčenie z užívania súd po čase zrušil, tak ako to uviedol v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa. Z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa za predčasný a právne nesprávny, preto navrhla, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že má za to, že súd starostlivo zvážil všetky dôkazy. Navrhnutí svedkovia sú zaujaté osoby v priamom príbuzenskom pomere, rovnako ako svedkovia, ktorí už na pojednávaní vypovedali. Ich výpovede sa zakladali výslovne na reprodukování subjektívnych pocitov navrhovateľky. Navrhovateľka je klientkou centra čisto z účelových dôvodov. Psychológovia navštevujú obaja, teda akékoľvek útoky na tento fakt pokladá opäť za účelové, pretože on navštevuje psychológa na základe jednej z podmienok navrhovateľky na obnovu manželstva. V súčasnosti pokračuje v sedeniach u psychológa z dôvodu zvládnutia a spracovania súčasnej situácie. Dal do pozornosti posudky, zápisnice a vyjadrenia kompetentných pracovníčok z ÚPSVaR. S rozhodnutím súdu v časti zamietnutia návrhu navrhovateľky sa plne stotožňuje. Násilné správanie mu nebolo nikdy preukázané. Tvrdenia navrhovateľky sa zakladajú na jej subjektívnych pocitoch. Orgány činné v trestnom konaní jednoznačne dospeli k záveru, že uvedený skutok nie je trestným činom. Dal do pozornosti tiež uznesenie priestupkového referátu, ktorým bolo aj priestupkové konanie zastavené. Žiadal tiež prehodnotenie predbežného opatrenia a jeho zrušenie, nakoľko tento stav pokladá za protiprávny.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok procesným postupom podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k tomu záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha vylúčenia odporcu z užívania rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku parc. č. 134/4, kat. úz. X. O., zapísaný na LV č. XXXX. Návrh odôvodnila dlhodobým psychickým a sexuálnym násilím, ktoré sa prejavovalo v neznesiteľnej podobe počas posledných osem rokov.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Odvolačný súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených navrhovateľkou v odvolaní dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danej veci riadne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil, pričom rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. K dôvodom uvedeným navrhovateľkou v odvolaní odvolací súd ešte dodáva nasledovné.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia má spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky sponchýňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz v Španielsko z 21. januára 1999] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

V zmysle ustanovenia § 125 OSP za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 OSP). Pri zhodnotení zhromaždeného materiálu súd pristupuje k hodnoteniu jednotlivých vykonaných dôkazov z hľadiska ich hodnovernosti a pravdivosti. Súd nie je obmedzovaný zákonnými predpismi v tom zmysle, ako ten či onen dôkaz hodnotiť (zásada voľného hodnotenia dôkazov). Hodnotiacia úvaha súdu však nie je ľubovoľná; súd musí vychádzať zo všetkého, čo v konaní vyšlo najavo. Tieto skutočnosti má súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Súd pritom nie je viazaný žiadnym poradím významu a preukaznej sily jednotlivých dôkazov (R V/1968).

Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu a zamietnutie navrhovateľkou navrhovaných dôkazov súdom prvého stupňa nemá za následok nesprávne zistenie skutkového stavu v predmetnej veci, keď súd prvého stupňa nevykonanie navrhovateľkou navrhovaných dôkazov aj dostatočne odôvodnil. To, že vzťahy medzi účastníkmi konania neboli dobré a podľa tvrdenia navrhovateľky boli pre ňu neznesiteľné vyplýva

už aj z vykonaného dokazovania a samotného návrhu navrhovateľky, a preto sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že doposiaľ vykonané dokazovanie postačovalo pre rozhodnutie vo veci. Z navrhovateľkou v návrhu tvrdených skutočností vychádzal súd prvého stupňa aj pri vydaní predbežného opatrenia, ktorým bez vykonania dôkazov, vychádzajúc z tvrdení navrhovateľky zakázal odporcovi vstupovať do predmetného rodinného domu. Takýmto spôsobom súd poskytol navrhovateľke ochranu až do rozhodnutia vo veci samej, po vykonaní riadneho dokazovania. Posúdenie správania sa odporcu voči navrhovateľke bolo aj predmetom konania, vedeného na OR PZ Nitra, ČVS: ORP-61/OVK-NR-2013, v ktorom bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby na základe trestného oznámenia navrhovateľky. Keďže výsledky vyšetrovania preukázali, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom, vec bola postúpená na prejednanie Okresnému úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy. Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 15. 12. 2014, právoplatným dňa 15. 12. 2014 bolo priestupkové konanie zastavené. V konaní pred OR PZ bol vypracovaný aj znalecký posudok č. 30/2013 znalcom Mgr. Karolom Zabákom, z ktorého vyplýva, že u navrhovateľky nie sú prítomné žiadne symptómy duševnej poruchy, či reaktívneho stavu. Navrhovateľka nemá príznaky týranej osoby, nie sú v jej súčasnom psychickom prežívaní ani v psychologickú štruktúru osobnosti žiadne duševné poruchy, resp. osobnostné vlastnosti, ktoré by mohli súvisieť s konaním manžela voči jej osobe. Vzťah medzi ňou a podozrivým odporcom nie je vzťahom obeť a agresora.

Ustanovenie § 146 ods. Občianskeho zákonníka upravuje obmedzenie užívacieho práva druhého manžela k domu alebo bytu, ktorý tvorí predmet bezpodielového spoluvlastníctva. Podmienkou takéhoto obmedzenia je fyzické alebo psychické násilie alebo hrozba takéhoto násillia alebo neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia manželov s v spoločnom dome alebo byte. O zásahu do užívacieho práva môže súd rozhodnúť, ak ide o sústavné fyzické alebo psychické týranie alebo hrubé ponížovanie druhého manžela. Užívacie právo môže súd obmedziť alebo úplne vylúčiť.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa v predmetnej veci vykonal dostatočné dokazovanie, ktoré aj správne vyhodnotil a vychádzajúc z toho, že voči odporcovi pre správanie voči navrhovateľke nebolo vznesené obvinenie a aj priestupkové konanie bolo zastavené, intenzita neprimeraného správania odporcu voči navrhovateľke nedosiahla ani takú intenzitu, pri ktorej by bol uznaný zo spáchania priestupku. Aj keď v konaní bolo preukázané, že odporca sa voči navrhovateľke nesprával vždy primerane, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, a to záveru konania pred OR PZ Nitra a Okresným úradom Nitra a tiež znaleckého dokazovania, zohľadniac tiež výpovede vypočutých svedkov a detí účastníkov konania urobil súd prvého stupňa vo veci správny záver, že návrhu navrhovateľky nie je možné vyhovieť, a preto, pokiaľ jej návrh zamietol, je jeho rozhodnutie vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Na tomto závere, vychádzajúc z vykonaného dokazovania by nič nezmenilo ani vylúčením navrhovateľkou navrhovaných svedkov.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 OSP ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 142 ods. 3 OSP aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa

priznáva náhradu trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Všeobecne pre náhradu trov konania v sporovom konaní platí zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Aj v prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Musí však ísť o celkom výnimočné prípady, ktorých výnimočnosť môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci alebo v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

Podľa § 167 ods. 2 OSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 OSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 169 ods. 1 OSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, akými úvahami sa pri rozhodovaní spravoval a ako vec právne posúdil. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí. Preto musí byť preskúmateľné.

Odvolací súd po preskúmaní uznesenia súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania zistil, že súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 OSP, keď pri zohľadnení celkového úspechu odporcu vo veci porovnával úspech odporcu vo veci samej s úspechom navrhovateľky vo veci predbežného opatrenia, teda výrok o trovách konania nesprávne právne posúdil a tiež nedostatočne odôvodnil, a preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Pri rozhodovaní o trovách konania je potrebné vychádzať z toho, že úspech vo veci mal odporca a následne zohľadniť účelnosť jeho jednotlivých trov. Keď súd prvého stupňa uvedeným spôsobom nepostupoval, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný (§ 226 OSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.